

Sygnatura akt I Cupr 1622/14

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Wrocław, dnia 03-02-2015 r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu I Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Jolanta Malik

Protokolant:Maja Zajac

po rozpoznaniu w dniu 03-02-2015 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa (...) S.A. z siedzibą w W.

przeciwko R. B.

- o zapłatę

I. zasądza od pozwanego R. B. na rzecz strony powodowej (...) S.A. z siedzibą w W. kwotę 1500 zł (jeden tysiąc pięćset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 21 sierpnia 2014r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie;

III. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 523 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. wyrokowi w pkt. I i III nadaje rygor natychmiastowej wykonalności.

Sygnatura akt I Cupr 1622/14

UZASADNIENIE

Strona powodowa (...) S.A. w W. wniosła o zasądzenie od pozwanego R. B. kwoty 2 035,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztami procesu.

Uzasadniając żądanie pozwu strona powodowa podała, że dochodzona kwota wynikała z umowy pożyczki nr (...) z dnia 7 marca 2014 roku na mocy, której strona powodowa zobowiązała się udzielić pozwanemu pożyczki w kwocie 2 000 zł, a pozwany zobowiązał się zwrócić pożyczkę zgodnie z harmonogramem spłat. Dodatkowo pozwany zobowiązał się zapłacić wraz z każdą ratą pożyczki opłatę administracyjną w wysokości 15 zł oraz jednorazową opłatę przygotowawczą w wysokości 390 zł, która rozdzielana była proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczana częściowo z każdą ratą. Na dochodzona kwotę składała się kwota 1 500 zł stanowiąca sumę niespłaconych rat kapitałowych z harmonogramem spłaty do umowy pożyczki, kwota 123 zł tytułem kosztów przygotowania i wysyłki monitu, wezwania i ostatecznego wezwania do zapłaty, kwota 75 zł z tytułu przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego, opłata przygotowawcza w łącznej kwocie 292,50 zł i opłata administracyjna w kwocie 45 zł. W związku z opóźnieniem w spłacie zadłużenia, pismem z dnia 6 sierpnia 2014 roku umowa pożyczki została rozwiązana przez stronę powodową, a wszystkie należności wynikające z umowy stały się wymagalne dnia 21 sierpnia 2014 roku. Pomimo wezwania, pozwany nie spłacił zadłużenia.

Postanowieniem z dnia 8 października 2014 roku Sąd Rejonowy (...) (...) stwierdził w sprawie toczącej się pod sygnaturą akt (...) brak podstaw do wydania nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania tutejszemu Sądowi.

* * *

Sąd ustalił w sprawie następujący stan faktyczny :

W dniu 5 marca 2014 roku strona powodowa (...) S.A. w W. sporządziła i podpisała umowę pożyczki nr (...). Pożyczka opiewała na kwotę 2 000 zł i płatna miała być w 8 ratach miesięcznych wynoszących po 250 zł każda i płatnych do 5 dnia każdego miesiąca począwszy od dnia 5 kwietnia 2014 roku do dnia 5 listopada 2014 roku. Pożyczka nie podlegała oprocentowaniu. Poza spłatą pożyczki klient zobowiązany był zwrócić stronie powodowej opłatę administracyjną i opłatę przygotowawczą. Opłata administracyjna w kwocie 15 zł miesięcznie uiszczana wraz z każdą ratą miesięczną obejmowała czynności związane z zarządzaniem kontem umowy pożyczki, monitorowaniem terminowości obsługi pożyczki, obsługą wniosków klienta, a także usługi contact center dla klienta oraz wysyłki komunikatów sms. Opłata przygotowawcza w kwocie 390 zł rozdzielana była proporcjonalnie do liczby rat pożyczki i uiszczana wraz z każdą ratą. Miesięczna wysokość opłaty przygotowawczej wynosiła 48,75 zł. Opłata przygotowawcza obejmowała poniesione przez stronę powodową koszty czynności związanych z przygotowaniem umowy pożyczki w postaci m. in. kosztów obsługi dostarczenia i podpisania umowy u klienta oraz badania zdolności klienta do spłaty pożyczki. Całkowita kwota do zapłaty wynosić miała 2 510 zł. W przypadku opóźnienia klienta w spłacie rat pożyczki umowa przewidywała uprawnienie strony powodowej do podejmowania w odpowiedniej kolejności działań upominawczo – windykacyjnych, których koszty ponosić miał klient. Koszty te nie mogły przekraczać kwoty 198 zł. Do działań upominawczo – windykacyjnych należało przygotowanie i wysyłka pierwszego monitu (koszt 25 zł), przygotowanie i wysyłka wezwania do zapłaty (koszt 49 zł), przygotowanie i wysyłka ostatecznego wezwania do zapłaty (koszt 49 zł), przekazanie sprawy do postępowania windykacyjnego (koszt 75 zł). Podejmowanie kolejnych działań następować mogło po stwierdzeniu bezskuteczności poprzednich działań i dalszego opóźnienia klienta w spłacie zobowiązań. Stronie powodowej przysługiwało prawo rozwiązania umowy z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia w przypadku opóźnienia klienta w spłacie zadłużenia wynikającego z umowy przekraczającego 60 dni. Z dniem rozwiązania umowy wszelkie należności przysługujące stronie powodowej od klienta stawały się natychmiast wymagalne. Dla skuteczności wypowiedzenia wymagane było doręczenie klientowi oświadczenia o wypowiedzeniu umowy w formie pisemnej.

W dniu 6 marca 2014 roku umowa doręczona została pozwanemu R. B. za pośrednictwem kuriera. Pozwany podpisał umowę i zwrócił jeden jej egzemplarz.

Dowód :

- ***umowa pożyczki nr (...), k. 18 – 22,***
- ***lista wymagań, k. 23***

W związku z opóźnieniem pozwanego w spłacie trzeciej raty pożyczki, płatnej do dnia 5 czerwca 2014 roku, strona powodowa sporządziła dnia 17 czerwca 2014 roku monit, którym wezwała pozwanego do zapłaty do dnia 24 czerwca 2014 roku kwoty 341,36 zł. Na żadaną kwotę składała się zległa rata w wysokości 313,75 zł, odsetki w kwocie 2,61 zł oraz opłata w kwocie 25 zł.

Dowód :

- ***wezwanie do zapłaty z 17.06.2014 r., k. 25***

Pismem z dnia 3 lipca 2014 roku strona powodowa wezwała pozwanego, w związku z opóźnieniem w spłacie trzeciej raty pożyczki, płatnej do dnia 5 czerwca 2014 roku, do zapłaty do dnia 10 lipca 2014 roku kwoty 390,36 zł. Na żadaną kwotę składała się zległa rata w wysokości 341,36 zł oraz opłata w kwocie 49 zł.

Dowód :

- ***wezwanie do zapłaty z 3.07.2014 r., k. 26***

W związku z opóźnieniem pozwanego w spłacie trzeciej raty pożyczki, płatnej do dnia 5 czerwca 2014 roku oraz czwartej raty pożyczki, płatnej do dnia 5 lipca 2014 roku, strona powodowa sporządziła dnia 21 lipca 2014 roku ostateczne wezwanie do zapłaty, którym wezwała pozwanego do zapłaty do dnia 28 lipca 2014 roku kwoty 753,11 zł. Na żadaną kwotę składała się zleża trzecia rata w wysokości 390,36 zł i opłata w kwocie 49 zł oraz zależa czwarta rata w wysokości 313,75 zł. Wezwanie nadano dnia 22 lipca 2014 roku.

Dowód :

- ***wezwanie do zapłaty z 21.07.2014 r. wraz z potwierdzeniem nadania, k. 27, 28***

Pismem z dnia 6 sierpnia 2014 roku strona powodowa poinformowała pozwanego o rozwiązaniu umowy pożyczki z zachowaniem dwutygodniowego okresu wypowiedzenia oraz wezwała pozwanego do zapłaty do dnia 20 sierpnia 2014 roku całości wymagalnego zadłużenia w kwocie 2 038,11 zł. Na żadaną kwotę składał się kapitał w wysokości 1 500 zł, opłata przygotowawcza w kwocie 292,50 zł, opłata administracyjna w kwocie 45 zł, opłaty za monit i wezwania w kwocie 198 zł oraz odsetki z tytułu zadłużenia przeterminowanego w kwocie 2,61 zł. Pismo nadano dnia 7 sierpnia 2014 roku.

Dowód :

- ***wypowiedzenie umowy pożyczki wraz z potwierdzeniem nadania, k. 29, 30***

* * *

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie jedynie w części.

Jeżeli pozwany nie stawił się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, sąd wyda wyrok zaoczny, o czym stanowi art. 339 § 1 k.p.c. Na mocy art. 339 § 2 k.p.c. wydając wyrok zaoczny przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa.

W toku niniejszego procesu pozwany zachował postawę całkowicie bierną. Nie złożył odpowiedzi na pozew, nie stawił się także na rozprawie. W przedmiotowej sprawie spełnione zostały zatem powyższe przesłanki do wydania wyroku zaocznego. Jednocześnie w ocenie Sądu nie wystąpiły przesłanki pozytywne zawarte w treści 339 § 2 k.p.c.

Należy wskazać, że niezależnie od wynikającego z przytoczonego wyżej domniemania prawdziwości twierdzeń powoda z rzeczywistym stanem rzeczy, Sąd ma każdorazowo obowiązek krytycznego ustosunkowania się do jego twierdzeń z punktu widzenia ich ewentualnej zgodności z rzeczywistym stanem rzeczy. W przypadku wątpliwości w tym przedmiocie, Sąd nie może wydać wyroku zaocznego, opierając się tylko na twierdzeniach powoda o okolicznościach faktycznych. Należy przeprowadzić postępowanie dowodowe w celu wyjaśnienia powstałych wątpliwości (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1998 roku, I CKU 85/98; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 września 1997 roku, I CKU 115/97).

Zawarte w pozwie twierdzenia budziły poważne wątpliwości Sądu, wobec czego uznał on za konieczne przeprowadzenie postępowania dowodowego.

Nie ulega wątpliwości, że strony postępowania łączyła umowa pożyczki. Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości.

Strona powodowa jest przedsiębiorcą zajmującym się prowadzeniem działalności gospodarczej w zakresie udzielania pożyczek gotówkowych i przy zawieraniu umów posługuje się wzorcami umownymi. Dlatego też należało ustalić, czy postanowienia umowy zawartej w dniu 6 marca 2014 roku były dla jej stron wiążące. Sąd bowiem może, a nawet powinien dokonywać oceny postanowień zawartych umów, a także postanowień samych wzorców umów, co do ich zgodności z prawem. Ocena ta może zostać dokonana in concreto w toczącym się między przedsiębiorcą, a konsumentem sporze, którego przedmiotem są skutki prawne określonego postanowienia umowy. Umowy konsumenckie podlegają ocenie w świetle klauzuli generalnej z art. 385¹ § 1 k.c. z wyłączeniem jedynie jednoznacznie sformułowanych postanowień określających główne świadczenia stron oraz tych postanowień, na których treść konsument miał rzeczywisty wpływ, co musi zostać wykazane przez proferenta (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 15 czerwca 2007 roku, VI Ca 228/07).

Zgodnie z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nie uzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny. Postanowienie umowy może zatem zostać uznane za niedozwolone po łącznym spełnieniu wskazanych wyżej przesłanek. Kodeks cywilny w art. 22¹ pod pojęciem konsumenta wskazuje osobę fizyczną dokonującą czynności prawnej niezwiązanej bezpośrednio z jej działalnością gospodarczą lub zawodową. Zawarta pomiędzy stronami umowa pożyczki nie była związana z działalnością zawodową ani gospodarczą pozwanego.

Obie wskazane w art. 385¹ § 1 k.c. formuły prawne służą ocenie tego, czy klauzule umowne przekraczają zakreślone przez ustawodawcę granice rzetelności kontraktowej w zakresie kształtowania praw i obowiązków stron konsumenckiego stosunku obligacyjnego twórcy wzorca w zakresie kształtowania praw i obowiązków konsumenta (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2005 roku, I CK 832/04).

W rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. „rażące naruszenie interesów konsumenta” oznacza nieusprawiedliwioną dysproporcję praw i obowiązków na jego niekorzyść w określonym stosunku obligacyjnym, natomiast „działanie wbrew dobrym obyczajom” w zakresie kształtowania treści stosunku obligacyjnego wyraża się w tworzeniu przez partnera konsumenta takich klauzul umownych, które godzą w równowagę kontraktową tego stosunku.

A. postanowienie umowne kształtuje prawa i obowiązki konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, która to sprzeczność rażąco narusza jego interesy. Zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 sierpnia 2011 roku wydanego w sprawie o sygnaturze akt VI ACa 262/11 istotą dobrych obyczajów jest szeroko rozumiany szacunek dla drugiego człowieka. W stosunkach z konsumentami powinien wyrażać się on informowaniem o wynikających z umowy uprawnieniach, niewykorzystywaniem uprzywilejowanej pozycji profesjonalisty przy zawieraniu umowy i jej realizacji, rzetelnym traktowaniu konsumenta jako równorzędnego partnera umowy. Za sprzeczne z dobrymi obyczajami można więc uznać działania zmierzające do niedoinformowania, dezorientacji, wywołania błędnego przekonania u konsumenta, wykorzystania jego niewiedzy lub naiwności. Działania te potocznie określa się jako nieuczciwe, nierzetelne, odbiegające in minus od przyjętych standardów postępowania.

W ocenie Sądu postanowienia umowy nr (...) są niedozwolone w zakresie, w jakim przewidują obowiązek uiszczenia przez pożyczkobiorcę opłaty przygotowawczej, opłaty administracyjnej oraz poniesienia kosztów z tytułu działań upominawczo – windykacyjnych w określonej w umowie wysokości. Ocena nieuczciwego charakteru postanowienia umownego w ramach kontroli abstrakcyjnej wymagała bowiem dokonania przez Sąd weryfikacji „przyzwoitości” konkretnej klauzuli. Sąd powinien ustalić, jak wyglądałyby prawa lub obowiązki konsumenta w braku takiej klauzuli. Jeżeli konsument byłby w lepszej sytuacji, gdyby konkretnego postanowienia nie było, należy przyjąć, że ma ono charakter nieuczciwy. Przy powyższej ocenie założeniem powinno być, że to konsument ma być głównym beneficjentem rywalizacji między przedsiębiorcami (wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 25 maja 2010 roku, VI ACa 1256/09). Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że zapisy umowy, które zastrzegają konieczność uiszczenia świadczeń ubocznych w postaci opłaty przygotowawczej i opłaty

administracyjnej oraz ponoszenia kosztów czynności upominawczo – windykacyjnych na poziomie określonym we wzorcu, ewidentnie naruszają interesy konsumenta oraz kształtują jego prawa w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, a tym samym stanowią klauzule niedozwolone w rozumieniu art. 385¹ k.c. i należy uznać je za godzące w równowagę kontraktową tego stosunku. Skutkuje to ich bezskutecznością w zakresie wysokości przedmiotowych opłat.

Nawet gdyby uznać, że powyższe zapisy nie stanowią klauzul niedozwolonych, niewątpliwie są one sprzeczne z zasadami współżycia społecznego. Opłaty i koszty czynności upominawczo – windykacyjnych określone w umowie w świetle czynności nimi objętych są rażąco wygórowane. Analizując zasadność roszczenia w tym zakresie podnieść trzeba, iż co prawda wysokość tych kosztów została ustalona umową stron, to jednakże pamiętać należy, że swoboda umów nie pozostaje całkowicie dowolna i podlega pewnym ograniczeniom. Przywołać należy w tym kontekście treść przepisu art. 353¹ k.c., stosownie do którego treść lub cel stosunku prawnego ułożonego przez strony nie może sprzeciwiać się właściwości (naturze) stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Zdaniem Sądu zapisy postanowień umowy pożyczki, sprzeczne są z zasadami współżycia społecznego i kształtują obowiązki drugiej strony umowy (pożyczkobiorcy – pozwanego) w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami. Określone bowiem przez stronę powodową opłaty i koszty nie mają jakiegokolwiek uzasadnienia i powiązana ekonomicznego z poniesionymi rzeczywiście wydatkami.

W ocenie Sądu dodatkowe koszty pożyczki w postaci opłaty przygotowawczej oraz opłaty administracyjnej należało uznać za zawyżone. Strona powodowa nie udowodniła bowiem w toku niniejszego postępowania, aby opłaty te były niezbędne oraz że poniosła je w wysokości wskazanej w treści umowy. Opłata przygotowawcza w kwocie 390 zł obejmować miała poniesione przez stronę powodową koszty czynności związanych z przygotowaniem umowy pożyczki, do których przykładowo należały koszt obsługi dostarczenia i podpisania umowy u klienta i badanie zdolności klienta do spłaty pożyczki. Strona powodowa nie podała w jaki sposób dokonywała weryfikacji zdolności kredytowej pozwanego ani też, że poniosła z tego tytułu jakiegokolwiek koszty. Zawarcie przez strony przedmiotowej umowy następowało poprzez doręczenie pozwanemu przesyłką kurierską podpisanych przez przedstawiciela strony powodowej dwóch egzemplarzy umowy, zaś rolą pozwanego było zapoznanie się z treścią umowy, złożenie na jednym z egzemplarzy swojego podpisu oraz przekazanie podpisanej przez siebie umowy kurierowi, który zwracał ją stronie powodowej. Nie ulega wątpliwości, iż koszt przesyłki kurierskiej można uznać za zasadny, jednakże strona powodowa nie przedstawiła żadnego dokumentu wykazującego cenę jaką uiszcza z tytułu doręczenia pozwanemu umowy i odebrania podpisanego jej egzemplarza. Pozwany uiszczył natomiast na rzecz strony powodowej z tytułu opłaty przygotowawczej łączną kwotę 97,50 zł (2 x 48,75 zł). Mając na względzie obowiązujące na rynku ceny usług kurierskich uznać należało, iż uiszczona przez pozwanego część opłaty przygotowawczej okazała wystarczająca na pokrycie kosztów doręczenia mu umowy pożyczki. Czynnością przygotowawczą z całą pewnością jest również przygotowanie samego dokumentu umowy. Biorąc pod uwagę fakt, iż umowa nr (...) sporządzona została na stosowanym przez stronę wzorcu umownym koniecznym było jedynie jego uzupełnienie o kolejny nr ewidencyjny umowy, aktualną datę, dane pozwanego, kwotę udzielonej pożyczki oraz harmonogram spłaty. Czynności tych nie sposób uznać za pracochłonne i wobec tego nie uzasadniały obciążeniem pozwanego tak wysoką opłatą przygotowawczą.

Opłata administracyjna miała natomiast charakter comiesięcznej opłaty w wysokości 15 zł i obejmowała czynności związane z zarządzaniem kontem umowy pożyczki, monitorowaniem terminowości obsługi pożyczki, obsługą wniosków klienta, a także usługi contact center dla klienta oraz wysyłki komunikatów sms. Czynności te stanowią przejawy bieżącej działalności strony powodowej i ich koszt nie może zdaniem Sądu obciążać pozwanego bezpośrednio. Opłata ta winna, podobnie jak opłata przygotowawcza, obciążać pozwanego jedynie z tytułu rzeczywiście poniesionych przez stronę powodową wydatków, których z całą pewnością nie stanowi gotowość do obsługi wniosków klienta, infolinii (contact center), czy wysyłania wiadomości sms. Strona powodowa nie wskazała, iż tego rodzaju usługi były na rzecz pozwanego świadczone. Samo zaś zarządzanie kontem umowy i monitorowanie terminowości płatności ogranicza się wyłącznie do sprawdzenia czy rata pożyczki wpłynęła na rachunek strony powodowej w terminie.

Wątpliwości Sądu wzbudził również comiesięczny charakter opłaty administracyjnej oraz rozłożenie opłaty przygotowawczej na raty płatne wraz z ratami pożyczki. W ten sposób pozwany zmuszony był do uiszczania każdego miesiąca świadczenia dodatkowego w kwocie 63,75 zł (48,75 zł + 15 zł). Regulacje te mogły bowiem stanowić próbę ominięcia przepisów dotyczących odsetek maksymalnych (art. 359 § 2¹, § 2² i § 2³ k.c.). Strona powodowa pozornie bowiem zrezygnowała z naliczania odsetek od kapitału i zamiast nich obciążyła pozwanego zawyżonymi, comiesięcznymi opłatami za czynności związane z bieżącą jej działalnością, które w znacznej mierze nie mogły zostać uznane za zasadne bądź rzeczywiście wykonane, w wysokości przekraczającej kwotę odpowiadającą wysokości odsetek maksymalnych wyliczonych od przekazanej pozwanemu kwoty pożyczki.

Sąd nie znalazł również żadnej podstawy do obciążenia pozwanego rzekomo poniesionymi przez stronę powodową kosztami działań określonych jako upominawczo – windykacyjne. Nawiązując do treści umowy pożyczki nr (...) wskazać należy, że w pkt 13 określono uprawnienie strony powodowej do obciążenia pozwanego w przypadku opóźnienia w terminowej spłacie zadłużenia kosztami działań upominawczo – windykacyjnych. I tak z tytułu przygotowania i wysłania pierwszego monitu możliwym było obciążenie pozwanego kwotą 25 zł, z tytułu przygotowania i wysłania wezwania do zapłaty kwotą 49 zł, z tytułu przygotowania i wysłania ostatecznego wezwania do zapłaty kwotą 49 zł oraz z tytułu przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego kwotą 75 zł. Zastrzeżone przez stronę powodową koszty za sporządzenie i wysłanie pism wzywających do zapłaty bądź przypominających o takowym obowiązku w kwotach 49 zł i 25 zł nie przystają w żaden sposób do obowiązujących powszechnie w obrocie gospodarczym kosztów wskazanych czynności. Podniesione na etapie postępowania sądowego żądanie zapłaty związane z niewywiązaniem się kontrahenta z przyjętego na siebie zobowiązania ma na celu wyłącznie rekompensatę strat poniesionych przez drugą ze stron umowy i nie może prowadzić do uzyskania dodatkowych korzyści. Tymczasem wysokość czynności upominawczo – windykacyjnych określona w umowie ma na celu nie tylko pokrycie poniesionych ewentualnie przez stronę powodową z tego tytułu kosztów, ale także przysporzenie (...) S.A. dodatkowych przychodów. Doskonały tego przykład stanowi koszt przekazania sprawy do postępowania windykacyjnego w kwocie 75 zł. Umowa nie precyzuje bowiem w żaden sposób na czym owo postępowanie windykacyjne miało polegać. Okoliczność ta nie wynikała również z działań samej strony powodowej. Samo bowiem skierowanie do klienta monitu oraz wezwań do zapłaty stanowi przejaw działań windykacyjnych. Natomiast po wysłaniu do pozwanego ostatecznego wezwania do zapłaty i braku wpływu środków finansowych na swój rachunek bankowy, strona powodowa skierowała sprawę bezpośrednio na drogę postępowania sądowego domagając się jednocześnie zasądzenia od pozwanego poniesionych z tego tytułu kosztów. Opłata z tytułu skierowania sprawy do postępowania windykacyjnego stanowiła zatem niezasadny koszt dodatkowy i naliczana była automatycznie po upływie terminu zapłaty określonego w ostatecznym wezwaniu do zapłaty pomimo, iż w rzeczywistości żadne dalsze działania windykacyjne nie były prowadzone. Co więcej trudno uznać za zasadne przerzucanie na klientów kosztów prowadzenia windykacji przedsądowej przez podmiot zajmujący się zawodowo udzielaniem pożyczek gotówkowych. Koszty takowe związane są z ryzykiem prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie świadczenia usług finansowych i winny być w kalkulowane przez przedsiębiorcę w poczet kosztów bieżącej działalności, a konieczność ich ponoszenia zabezpieczona w inny sposób niż bezpośrednio obciążanie nimi pożyczkobiorców po dniu wymagalności należności.

Z powodów wskazanych powyżej, kwestionowane postanowienia umowy są nieważne w takiej części, w jakiej – w okolicznościach sprawy – zasady współzycia społecznego ograniczają zasadę swobody umów (art. 353¹ k.c. w zw. z art. 58 § 2 i 3 k.c.).

Abstrahując zaś od samej dopuszczalności dochodzenia przez stronę powodową określonych w umowie kosztów czynności upominawczo – windykacyjnych wskazać należy, iż strona powodowa nie udowodniła zasadności żądania w tym zakresie. Nie przedłożono bowiem żadnego dowodu na okoliczność wysłania do pozwanego monitu z dnia 17 czerwca 2014 roku i wezwania do zapłaty z dnia 3 lipca 2014 roku, co uniemożliwiało przyjęcie, iż z tytułu wysyłki tych pism strona powodowa poniosła jakiegokolwiek koszty. Zastrzeżona w pkt 13 umowy kolejność wykonywania poszczególnych działań upominawczo – windykacyjnych wobec braku dowodu przesłania do pozwanego pierwszego monitu nie pozwala przyjąć, iż pozostałe czynności zostały wykonane w sposób prawidłowy, a co za tym idzie, że należy się stronie powodowej zwrot poniesionych z tego tytułu kosztów. Co więcej przywołany wyżej zapis umowy

przewidywał możliwość podjęcia działań upominawczo – windykacyjnych dopiero w przypadku opóźnienia klienta w spłacie rat pożyczki. Wyrażenie „rat” wskazuje jednoznacznie, iż aby pkt 13 umowy pożyczki mógł zostać zastosowany, pożyczkobiorca musiał pozostawać w opóźnieniu spłaty co najmniej dwóch rat. Tymczasem strona powodowa wystosowała do pozwanego monit oraz pierwsze wezwanie do zapłaty kiedy pozostawał on w zwłoce z płatnością jedynie raty, której termin płatności upływał dnia 5 czerwca 2014 roku. Tym samym sporządzenie w dniu 17 czerwca 2014 roku monitu i w konsekwencji tego podjęcie dalszych czynności upominawczo – windykacyjnych uznać należało za przedwczesne, co stawia pod znakiem zapytania zasadność żądania przez stronę powodową kosztów z tego tytułu.

W ocenie Sądu zasadnym okazało się zatem jedynie żądanie zapłaty kwoty 1 500 zł, którą stanowiła wysokość niespłaconego kapitału pożyczki.

O odsetkach od kwoty zasądzonej orzeczono zgodnie z żądaniem pozwu na podstawie art. 481 k.c., który stanowi, że jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

O kosztach procesu sąd orzekł zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów, wyrażoną w treści art. 100 k.p.c.

Wobec tego, że strona powodowa wygrała sprawę w 73 %, Sąd zasądził od pozwanego na jej rzecz koszty procesu w wysokości **523 zł** (pkt III sentencji wyroku).

Koszty poniesione przez stronę powodową, to: opłata sądowa od pozwu w kwocie 30 zł, uzupełniająca opłata sądowa od pozwu w kwocie 70 zł, koszty zastępstwa procesowego w wysokości 600 zł oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Łącznie: $717 \text{ zł} \times 73 \% = 523 \text{ zł}$.

W myśl art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c. Sąd z urzędu nadaje wyrokowi zaocznemu uwzględniającemu powództwo rygor natychmiastowej wykonalności.

Mając powyższe okoliczności na uwadze, Sąd podjął rozstrzygnięcia zawarte w sentencji wyroku.